СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 27. Джерзі Сити, Н. Дж., понеділок, 3-го лютого 1936. — VOL. XLIV. No. 27. Jersey City, N. J., Monday, February 3, 1936. THREE CENTS

БОРОТЬБА ЗА ІНФЛЯЦІЮ

ВАШИНҐТОН. — Як тільки президент Рузвелт дав до зрозуміння конгресові в спеціяльнім листі, що ухвалення бонуса для ветеранів робить конечним піднесення податків, негайно прихильники інфляції кинулися приготовляти ріжні інфляційні проєкти.

Прихильники старого проєкту Петмена про бонус для ветеранів, та прихильники інфляції серед представників фармерських околиць думають на спілку добиватися від уряду друкування більшої суми паперових грошей.

Ці заходи заставили прихильників уряду негайно зорганізуватися для опозиції інфляційним заходам.

ПІДБЕХТУЮТЬ „АМЕРИКАНСЬКУ ЛІҐУ СВОБОДИ".

НЮ ЙОРК. — Джан Раскоб, що був головою демократичного краєвого комітету підчас кандидатури Алфреда Смита на уряд президента Злучених Держав у 1928-мім році, виступив тепер з публичним закликом збирати фонди для „Американської Ліґи Свободи", щоби, мовляв, вирвати з коренем радикальні елементи, що грозять знищенням нашому урядові.

У своїм листі Раскоб показує на себе як на приклад, що можна осягнути при нинішній економічній системі. Він родився в бідній родині та почав працювати як хлопець на посилках у канцелярії, а нині він добився міліонів. Те саме, що він зробив, може зробити кождий чоловік, каже він, якщо соціялістична, комуністична або яка інша форма правління не знищить приватної ініціятиви.

МАЙНЕРСЬКА КОНВЕНЦІЯ ЗА ПІДТРИМКУ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНҐТОН. — На конвенції майнерської юнії „Юнайтид Майн Воркерс оф Америка" виголосив промову про суспільне забезпечення Едвард Ф. МекҐрейді, заступник секретаря праці.

Представивши політику президента Рузвелта в цій справі, бесідник запитався зібраних: „Чи ви, представники цеї великої юнії, піддержуєте президента в його політиці?" На це всі делеґати, числом коло 1,700, зірвалися на рівні ноги й у довгій демонстрації оплескували Рузвелта. „Даймо відповідь цим грошевим мішкам з Вол Стріту!" — кричав представник департаменту стейту, і це дало нагоду до ще більшої демонстрації.

ВДОВА ПО ЛУЇ ЛОНҐУ ЙОГО НАСЛІДНИЦЕЮ В СЕНАТІ.

НЮ ОРЛІЕНС (Луїзіяна). — Ґубернатор цього стейту іменував вдову Гуї Лонга сенаторкою на останок каденції її померлого чоловіка.

Сенатор Гуї Лонґ згинув з рук скритовбивника дня 8-го вересня минулого року. Його каденція в сенаті кінчиться наступного січня.

ВЕТЕРАН НЕ ХОЧЕ БРАТИ БОНУСА.

ВАШИНҐТОН. — Конґресмен Джан Б. Голистер, републиканець із Синсинаті, має право взяти собі бонус, бо він служив у війні капітаном. Одначе він голосував проти теперішнього закона про бонус і згідно зі своїм сванowищем заявляє тепер, що він не буде вимінювати свого бонуса на готівку перед 1945-тим роком.

Він був за виплату бонуса тільки тим ветеранам, що не побирали допомоги з уряду, або були без праці.

СТРАЙК ОБСЛУГИ ХМАРОДЕРІВ ПОШИРЯЄТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Супроти цього, що з кінцем січня покінчився контракт між власниками хмародерів та обслугою, як операторами елевейтрів і їх помічниками, сторожами, носіями, тощо, юнія цих робітників зарядила загальний страйк цеї служби. Страйк почнається в понеділок.

У частині камениць цей страйк почався вже давніше. Зазначився він уже подекуди й поважними бійками. Деякі робітники, охочі скебувати, нарікали перед поліцією на побої.

Деякі страйкарі вже добились угоди з власниками будинків.

ЗГОРІЛИ 20 ВЯЗНІВ.

СКОТСБОРО (Алабама). — Два вязничні сторожі перевозили у клітці, зложеній на моторовім возі, 22 муринів-вязнів. На дворі студінь доходила до 5 ступнів Фаренгайта. Змерзлі вязні пробували загріти руки й запалили папір. Від паперу занялася бляшанка ґазоліни, що була з ними в автомобілі, і вмить ціле авто стануло в полумині.

На крик муринів білі сторожі задержали авто та кинулися відкривати двері клітки. Та тільки два мурини вспіли вискочити з воза, бо в тій хвилі від теплоти експльодувала більша бляшанка з ґазоліною, обризкуючи нафтою муринів та відтинаючи їм дорогу до дверей.

Сторожі звалили двох виратуваних муринів на землю та, викачавши їх у снігу, погасили на них огонь. Всі інші згоріли на вуголь до непізнання.

По допитах двох виратуваних муринів коронер В. Р. Ворд видав рішення, що 20 вязнів умерли припадковою смертю.

СИН УБИВ МАТІР?

Перед домом Джана Тода в Шарлот, Норт Каролайна, вбив переїжджаючий нічцю автомобіль матір Тода, що вийшла була на вулицю. Автомобіліст поїхав далі, не задержуючись. Кинулися шукати автомобіліста й арештували Волтера Тода, брата Джана, сина вбитої. Волтер Тод признає, що він їхав вулицею, на котрій живе брат, у часі, коли автомобіль убив матір, але не пригадує собі, щоб він кого вдарив автомобілем. Поліція каже, що в хвилі арештування він іще був під впливом алькоголю.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ „ЖУРНАЛІСТИ".

Існує в Києві такий „УКІЖ", що на людяній мові означає: український комуністичний інститут журналістів. Недавно випустили з цього інституту 47 укінчених студентів, нагородивши їх науковими дипломами „газетних робітників". Нові „науковці" дістали посади в редакціях київських газет. І ось уже по кількох днях їх праці редактори з жахом переконалися, що новоспечені журналісти майже неграмотні.

Журналіст Клічко, написавши статтю з 60 рядків, зробив... 40 граматичних помилок, Форстяний у замітці з 15 рядків зробив 17 помилок, Шпільман на 10 рядків допустився 15 помилок і т. д. „Найкращий" студент із випуску, Новоселецький, був звільнений із праці вже на другий день.

„Правда" меляхолійно стверджує з цього приводу: „Ці приклади ясно показують, що в інституті журналістики вчать студентів усього, що завгодно, тільки не... грамоти".

„ДУХ ЧАСУ".

Недавно втекли з батьківського дому у Львові три хлопчики у віці 12—14 літ. Вибралися в дорогу до... Етіопії. В Новому Селі їх придержано і відпроваджено до Львова. Одного з них викинено з гімназії за небезпечну погрозу на адресу професора. 19-го листопада м. р. втік з дому 11-літній Кароль Жичинський, учень вселюдної школи.

ПОЛІЦІЙНИЙ ПЕС ПРИТРИМАВ ВЛОМНИКА.

В Тустановичах постерунковий попав на двох вломників, що виносили товар з кіоску Ш. Вольфрама. Одного з них злoвив постерунковий, а другого притримав поліційний пес, вхопивши за ногу.

МІСЯЦЬ АРЕШТУ ЗА ВБИВСТВО БУЗЬКА.

Олькуське староство в адміністраційній дорозі засудило Александра Ізаака на місяць арешту за підстрілення, а потім добиття кольбою бузька літом минулого року, тобто в охоронному часі.

НЕГРАМОТНІСТЬ НА ВИЛЕНЩИНІ.

На Виленщині на понад 1,300,000 населення 360,000 мешканців сіл і міст анальфабети.

ЗАСУД СТАНИСЛАВІВСЬКИХ ЗЛОДІЇВ.

„Професійний" злодій Володислав Кіплінгер і кімнатний маляр Іваницький, малюючи помешкання у Марії Голик у Станиславові, вкрали біжутерію і 400 зл. готівкою. Суд засудив їх за це на 3 роки вязниці (Іваницькому окружний суд зменшив кару на 2 роки).

ЗАСУД ГРОМАДСЬКОГО СЕКРЕТАРЯ.

Ряшівський окружний суд засудив А. Новіцького, гром. секретаря Кольбушової, за присвоєння 6,000 зл. на шкоду державного скарбу і самовярядування на один рік вязниці і втрату громадянських прав на 5 літ.

ХТО ПОДІЛИВ ГОДИНУ НА 60 МІНУТ.

Авторами поділу години на 60 мінут є вавилонці, які завважили, що число 60 належить до найбільш подільних чисел. Вавилонці перші поділили день на 24 „паразанги", цебто години, а кожну годину на 60 стадіонів, цебто мінут. Тим способом одержано аналогію між дорогою сонця і дорогою, що її перебув мадрівник, і осягнено постійну одиницю до мірення часу. Крім того вавилонці є теж винахідниками мір простору.

САМОГУБСТВО В СТАРШИНСЬКОМУ КЛЮБІ.

Михайлина Чайковська, жінка професора торговельної школи в Рівному, познайомилася з одним адвокатом з Здолбунова і для нього покинула чоловіка. Недавно Чайковська приїхала до Здолбунова і в клюбі старшин резерви після розмови зі своїм приятелем вистрілом у серце відібрала собі життя.

НАЙБІЛЬШИЙ МЕТЕОР СВІТА.

Найбільший метеор світа знайшли недавно в південно-західній Африці, в Ґрутфонтейні. Це металевий бльок майже простокутний, якого підстава має 50 квадр. метрів, а висота 3 метри. Ці виміри відносяться тільки до тієї частини метеору, що вистає понад поверхню землі, бо більша частина бльоку зарилася глибоко в землю. Обчислили, що цей метеор важить коло 130 тон. Хемічний склад виказує, що в метеорі є 17.42% нікла, 81.-29% заліза, крім того знайшли в ньому кобальт і фосфор. Цікавим є те, що в тому метеорі є дуже велика скількість ніклю, значно більше як в усіх інших, досі знайдених метеорах. Густота маси метеору є більша як хемічно чистого заліза. Звертає увагу таке явище: Під впливом ділання сонця більшість скал, які окружають метеор, розгріваються дуже сильно, а поверхня метеору є цілком холодна.

З більших метеорів, що останніми віками впали на землю, слід згадати арізонський метеор з Ку Бют і метеор з Кейп Йорку у Ґренляндії. Останній метеор знайшов відомий дослідник підбігунової смуги, Пірі, і тепер він знаходиться в природничім музею в Ню Йорку. Російські вчені ще перед війною твердили, що найбільший метеор, який колинебудь упав на землю, знаходиться в сибірській тундрі біля гирла ріки Єнисей. Наукова експедиція, що досліджувала околиці гирла ріки, натрапила в тундрі на сліди великого спустошення, спричиненого, без сумніву, упадком метеору. Але метеору не знайдено, хоч його вчені якнайдбайливіше пошукували. Якім великаном мусів бути той енісейський метеор, що пропав десь у болотах тундри, свідчить факт, що на просторі 30 км. усі дерева в лісі були поломані немов від страшного урагану.

САМОХОДИ В НІМЕЧЧИНІ.

Три роки тому мала Німеччина 561,000 самоходів, сьогодні має 810,000. Експорт самоходів дав Німеччині в минулому році 375 міліонів франків.

БАТЬКО 114 ДІТЕЙ.

Недавно помер у 76 році життя президент Венезуелі, Ґомез. Був він найбагатшою людиною Венезуелі. На нафтових інтересах заробив 20 міліонів долярів. Його мешкання складалося з двох кімнат. Хоч не був жонатий, мав 114 дітей.

ЗАКЛИК ДО УЧАСТИ В ОЛІМПІЙСЬКИХ ІҐРИЩАХ.

Черновецька „Самостійність" оголосила заклик В. Білинського, щоб українці занялися якнайскорше створенням Українського Олімпійського Комітету і взяли активну участь в XI. Олімпіяді. В. Білинський звернувся був до організаційного комітету XI Олімпіяди з запитом, чи є можливим, щоб українці з Галичини, Буковини й Закарпаття та інших країв, де вони проживають, взяли активну участь в Олімпіяді. На це отримав відповідь, що це можливо, лише мусів би створитися для нього Національний Олімпійський Комітет, що по уконститууванні мав би бути признаний міжнародним олімпійським комітетом.

ВИКЛЮЧЕННЯ З УЖГОРОДСЬКИХ ЕС-ДЕКІВ.

Соц.-дем. партія в Ужгороді виключила зі свого складу Петра Дереша за симпатії до українського націоналізму, а Федора Ревая за нарушення партійної дисципліни.

Ревая виключили за те, що в ужгородськім соймику не голосував на чеха Кекуса, а Дереша за те, що експонувався в національних справах. На збори стягнено хмару жидів, не допущено всіх тих українців, що підписали жалобу на провід партії, та вкінці не допущено на зборах української мови.

Кажуть, що це початок „чистки" в українськім крилі ес-децької партії. Подібно, як комуністи, ес-деки сіли колись на „українського коника", але українцям призначали лише місця рядовиків. Кожного, хто хотів занять якесь чільніше місце, усували безпардонно.

ФАЛЬШИВІ ДІЯМАНТИ.

Завдяки припадкові викрито в Трансвалю банду фабрикантів фальшивих діямантів. До банди належали теж кілька муринів. Невдоволені нерівним поділом зисків, мурини донесли властям про це підприємство. А існувало воно кілька років і пустило на ринок десятки тисяч фальшивих діямантів, які продавано за 50—150 фунтів стерлінґів за штуку.

„Фабриканти" взялися до акції з великим науковим досвідом. Фабрикували діяманти з дна білих пляшок. Розбивши їх, окремі відломки шліфували, а потім розгрівали їх до найвищої температури, зближеної до межі топління скла і для охолодження кидали в дрібно мелений цукор. Опісля варили „діяманти" у воді з домішкою ржі з заліза. Ржа вдалася в легкі набрякніння, що повстали підчас негайного охолодження, і надавала склу вигляд діяманту середньої вартости.

ЛЮБЧЕНКО ПРО НАЇЗД НА УКРАЇНУ

МОСКВА (Росія). — „Правда" з 13. січня доносить про промову голови Ради народніх комісарів України, Любченка, на нарадах Центрального Виконного Комітету, в якій він говорив про наміри німецьких фашистів і польських дідичів захопити совєтські землі. Любченко заявив, що тими землями має бути Україна під Совєтами. Цю Україну бажалиб німецькі фашисти враз з польськими дідичами перемінити в свою кольонію. Звідси, говорив Любченко, походять ті всі розмови на тему самостійности України.

Німецькі ґенерали і польські полковники, казав Любченко, хваляться тим, що вони є заборолом проти большевизму. Але в їх краях люди не мають мяса і масла; в них, як от у Німеччині, заводять „голодний пайок". Та коли мова про Україну, говорив Любченко, то часи з „хлібними пайками" вже минулись і стало вже краще жити. Тому ті, що пропаґують похід на Україну під Совєтами, „пізно вродились". Крім того, додав Любченко, польські українці не підіпруть польських полковників і не підуть проти совєтської України. В доказ цього виняв Любченко львівське „Діло", в якім було поміщене письмо 25 селян з двох сіл на Волині, звернене до УНДО, в якім селяни заявляються проти інтервенційного походу в союзі з Гітлером проти СССР, а зокрема проти України під Совєтами.

Селяни „польської України" (так говорив Любченко) заговорять інакшою мовою, як фашисти схочуть піти війною на Совєти. А народи совєтського союзу теж покажуть, що не можна шукати на їх землях кольоній.

ПОСОЛ БАРАН ПРО АМЕРИКАНСЬКУ ПІДДЕРЖКУ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ БОРОТЬБИ.

ВАРШАВА (Польща). — Польська Аґенція Телеграфічна рознесла по світі, що український часопис „Діло" помістив статтю українського посла Стефана Барана, в якій він пише про шкідливість грошевої збірки, веденої заходами ОУН серед українського громадянства в Америці на піддержку революційної боротьби. Він каже, що якби не та акція, то українська іміграція в Америці держалаб добрий звязок з тими краєвими чинниками, що є за згоду з Польщею. Крім того зазначує, що акція збірки на сорок-тисячний боєвий фонд цілком не вдалась, бо зібрано на ту ціль за ввесь час усього $2,400.

СВЯТО МИТРОПОЛИТА.

ЛЬВІВ. — З ініціятиви Комітету українських установ для вшанування 35-тих роковин перебування Кир Андрея на митрополичому престолі відбулася 16. січня у Львові в церкві св. Юра архиєрейська Служба Божа, яку відправив епископ о. д-р Іван Бучко при співучасти еп. о. Будки і капітули. Прегарну проповідь виголосив о. д-р Г. Костельник.

В полудне зібрались у великій салі митрополичої палати представники всіх установ, товариств і організацій, щоб скласти привіт і поклін Ювилятові. Від духовенства промовив еп. о. Будка, запитуючи: „Що булоб, коли би впродовж останніх 35 літ на митрополичому престолі не сидів митрополит Андрій?" Від громадянства промовляв інж. Юліян Павликовський. Потім говорив Ювилят. Його промова зробила надзвичайно велике враження глибиною думки, щирістю і простотою. Особливо вражаючe було те місце промови, в якім митрополит говорив про сотки тисяч жертв української крови і траґедію старих провідників, котрі мусять завдавати собі питання, якими заслугами вони дорівнюють тим жертвам ідеї та обовязку, що заплатили своїм життям.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО В ДОБІ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ УГОДИ.

ЛЬВІВ. — „Діло" подає, що українські абоненти львівської радіостації нераз жалувалися на те, що та стація зневажливо ставиться до українців, або просто ображує українські національні почування. Та прийшли інші часи. Але лиш на папері, в заявах. Бо на ділі львівське радіо далі провокує українців. От у неділю, 12, січня, передавало воно розмову про „Поділля", в якій представлено в дуже гарний спосіб чар Поділля. Але заразом референт торкнувся й історії Поділля. Очевидно, що ні словом не згадав, що це українська земля, що там є українські історичні памятки, що там живе український нарід. Зате підніс, що там завжди панувала всевладно польська культура, про яку пророчисто говорять руїни польських замків. Розповідав, що на ту польську землю наїздили татарські і козацькі „горди". А по світовій війні переваловалася Поділлям іще й українська армія. Закінчив тим, що більшість населення Поділля вживає польської розговірної мови. „Діло" питає: Чи в той спосіб налаштовується декламоване польсько-українське „вспулжице"?

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ЖИВЕТЬСЯ ЛЮДЯМ ПІД СОВЄТАМИ

Під таким обіцюючим заголовком поміщує в нюйорськім тижневику „Ню Репоблик" Джордж Совл, один з його 5 редакторів, довшу статтю. Стаття, як видно зі слів автора, писана на основі побуту автора в совєтськім союзі, побуту, здається, не довгого.

Автор відразу ставить собі питання: Чи може турист знати правду? Він пригадує собі „патьомкінські села", спеціяльно виставлені на Кримі любовником цариці Катерини на її приїзд, щоб доказати цариці, як гарно живуть люди. Совл відразу згори ослаблює підозріння, що таке робиться тепер, називаючи історію з „патьомкінськими селами" леґендою, а потім голословно заявляючи, що совєтський союз з 170 міліонами людей не є театральною виставою для 25,000 туристів, на що очевидно кождому у відповідь приходить на думку запит: як любовники цариці могли робити виставу з міліонів людей для неї одної, то чому не можуть большевицькі пропаґандисти зробити цього для 25,000 туристів?

Він каже зрештою самий, що большевики дають вистави, але, мовляв, ці вистави вони дають однаково для туристів і для себе. Вони ставлять щось величне: Дніпрельстан, Турксібську залізницю, підземну залізницю в Москві, стахановський рух. Американці, мовляв, теж ставлять такі великі річи, навіть більші, але американці не кричать про це, не парадують з цим. Росіяни зі своєю хвалькуватістю роблять враження „скавт-боїв".

Але це все ще не рішає основного питання: як живуть люди під совєтами? „Стоїть туристові на перешкоді незнання мови, мови такої дивної, що він навіть не може прочитати вивісок", каже автор. „До того звичайно він не має перекладача, хіба на спеціяльних турах. Навіть як має провідника, то він не один з найкращих". Турист не має теж ніяких зайвих грошей на те, щоби поїхати собі десь на бік поза туру та приглянутися краєві. Він в усьому мусить покладатися на урядове туристичне бюро. Яка ціль цього бюра, автор не каже, але люди, що читали, як учать будучих провідників для туристів, знають, що це бюро комуністичної пропаґанди.

Не зважаючи на ті всі недостачі й перешкоди, автор тепер береться писати про життя в совєтській юнії. Отже пише про такі питання: Чи є досить поживи? Як люди вбираються? Як люди мешкають? Говорить про те, що чоловіки вбираються більше кольоритно, ніж жінки, тощо, одначе чи це є соціялістична й комуністична культура?

Він признає, що без мови він не знає життя, бо не знає, як люди купують товар, що люди балакають вдома, в каварні або в трамваю; але він думає, що може говорити про те, як вони вбираються, як вони мешкають, що вони їдять.

Та чи може він і про це говорити? Чи не було би більше правди, якби він сказав тільки те, що він бачив, як там і там тоді і тоді люди їли це і те? Адже знаємо, що невтаємничені москвичі довго не знали про те, що на Україні міліони з голоду мерли.

СУД НАД УКРАЇНСЬКОЮ МОЛОДДЮ У ВАРШАВІ

ПРОМОВИ ПРОКУРАТОРІВ.

(З львівського часопису „Новий Час").

(47)

Карпинець шле свого приятеля Климишина і цей іде до аптики Ґожковського по каліхльорик. Цей каліхльорик треба додати до тих частей, що їх ужив і виконав Карпинець. Це хемічний засіб, сутня частина запальника. Запальник це умова вибуху. Чи Климишин міг собі здавати справу, яке це є важне? Як під життєвим так і під правним оглядом виставне, якщо скажу, що Климишин був свідомий, що каліхльорик потрібний до вибухового стрільна; а чи в ролі підрядній, чи в головній, чи як засіб, що його можна заступити інакше, чи ні — байдуже. Також справа, чи Карпинець міг би цей середник набути самий, чи виручитися Климишином, є під життєвим і правним оглядом несутня і неважна. Климишин знав, що від Карпинця йшли інші вибухові стрільна, що були транспортовані з його живою й свідомою поміччю. Отже це не була несвідома підмога. Бо пощо приїздив Лебедь і чекав цілий день? Що про це каже Лебедь?

Казка з неправдивої події, клясичний кримінольоґічний примір. Краківські розвідчики Лебедя пізнали як того, що 30-го травня був у Кракові. Домашні, це є: Ґліценштайнова, Кашерова і Кушевська, не дали ніяких вказівок; повстали вагання і сумніви, про які Лебедь не знав; знав він зате, що його пізнали розвідчики і, не знаючи такого прихильного для нього з браку памяти служниці висліду її зізнань, самий признається, що цілий день був у Кракові, а було це 30-го травня 1934-го року. Тільки заявляє, що не знає Карпинця і Климишина. Каже, що хотів десь перечекати без зголошення і прибув до Кракова довідатися, чи не міг би там мешкати без зголошення. Ніяких подробиць свого побуту в Кракові не памятає. Але умовлявся на місті, тільки нічого не памятає, хоч Краків можна так легко запамятати. Устійненим фактом є, що Лебедь 30-го травня був у Кракові й мав контакт з Климишином і з Карпинцем.

Яка була роля Климишина? Спровадив Лебедя, це є був попереджений про його приїзд і вийшов Лебедеві назустріч. Отже до нього звернулися, коли річ ішла про приїзд по бомбу. Це була справжня поміч.

Лебедь.

Опісля прокуратор переходить до ролі Лебедя і говорить: Минувшина Лебедя, то минувшина низки поколінь орґанізаційних діячів.

Псевдонім його „Марко", „Максим" і криптонімі „Скиба", „Сваричевський", а може ще інші. Свідчать про це зізнання Маєвського, Штойка, Малюци й акти Сеника, в яких є про це тричі мова з великими для референта Марко-Лебедя похвалами. Є чоловіком, який уже тоді заслужився для орґанізації. Аванзує і є боєвим підреферентом, заступником „Льомка", чи пак Михайла Ясінського, нотованого члена ОУН. Лебедь орґанізує напад у Городку Ягайлонськім. Траґічний напад 12 боєвиків по гроші закінчився добуттям ледви 3 із чимсь тисяч, з яких відібрано ще біля 1,000. Напад — вагітний у наслідки. Того дня Лебедь був у Кривих, докладне „алібі", бо при нападі, як і при вбивстві мін. Перацького не був. Є все тільки орґанізатором. Починаючи від Городка, стежать за ним. У цьому часі свідчать доказі Жураківського, акти Сеника й інші, що торкаються наради перед Городком, вкінці приїзду Лебедя до Львова й орґанізаційного суду. Жураківський, який Лебедя кілька разів у слідстві пізнав, на розправі завагався. Було видно, що пізнати не хоче. Жураківський тільки сказав: це був би цей самий чоловік, колиб не те, що має вуси, а тоді вусів не мав. В дійсності Лебедь, арештований у червні, цілий час справи міг похвалитися вусами. На фотоґрафії Лебедя з ґімназійних часів і його скитання вусів там ніколи не мав. У цім випадку те, що послужило за претекст, що Жураківського від рішучого розпізнання Лебедя могло оборонити, відповідало правді. Очевидно, тому, що Лебедь має вираз обличчя, будову голови і цілий вигляд такий характеристичний і індивідуальний, тут помилки бути не може і тому Городок є доказаний.

Звідси починається побут за границею. Чи навсе — до 14. червня? Ні, бо приїздив до Польщі, що сам признає. Знаємо, що Лебедь бував у Чехії й у Німеччині. Крім цього був в Італії й Швайцарії. Є на це докази. Їздив теж до табору Усташі в Італії. Лебедь був також у Женеві, як це сам оповідав. А в Женеві є Сокіл, а передусім був тоді полк. Коновалець...

(Із щоденника „Діло").

Прокуратор каже, що Лебедь був безпосереднім орґанізатором атентату на міністра Перацького. Підготову до атентату почав Лебедь у Варшаві вже в 1933 р. як Дацко. Це доказано зізнаннями свідків, каліґрафічними експертизами та іншими доказами, хоч Лебедь це заперечує. Завданням Лебедя у 1933 р. у Варшаві було розглянутися серед місцевих умовин і слідкувати за жертвами, якими мали бути: тодішній прем. Єнджеєвич і міністер справедливости Міхаловський. У 1934 р. Лебедь приїхав з Гнатківською до Варшави вдруге 15. травня з револьвером, який дістав від Підгайного. На доказ, що Лебедь вів досліди перед атентатом, покликується прокуратор на зізнання кельнера „Европейської Каварні", де бував мін. Перацький. Далі на зізнання поліцая, який обсервував його на вулиці недалеко міністерства внутрішніх справ, і на зізнання шофера Кочика. Каже, що вияснення Лебедя і Гнатківської неповажні та їм не вірить. З черги займається суперечностями в їх зізнаннях головно щодо побуту в дні вбивства міністра Перацького. Їхні зізнання згоджуються тільки в тому, що того дня попрощалися обоє в год. 3-тій пополудні. Опісля Лебедь мав стрінутися з Гнатківською в год. між 4-тою і 4½ в Уяздовськім парку. Цю перерву між 3-тою і пополудневою стрічею — каже прокуратор — виповнюють зізнання шофера Кочика. Лебедь і Гнатківська — каже прокуратор — виїхали з поспіхом. Чому, де і, куди мали їхати — зізнання обох суперечать собі.

Роля Гнатківської.

На участь підс. Гнатківської у підготові до атентату вказує — на думку прокуратора — те, що Мацейко перед виходом у дні вбивства з захисту при вул. Вольській заявив, що по плащ і капелюх зголоситься панна, яка буде леґітимуватись карткою ч. 29. Цією панною мусіла бути Гнатківська. Орґанізація не могла з конспіративних оглядів висилати до Варшави більшого числа осіб, а з зізнань Малюци виходить, що Бандера вибрав до товариства Лебедеві у Варшаві Гнатківську зі становища, яке займала Гнатківська в орґанізації. З ролі, яку їй визначив Бандера, і з ситуації виходить, що Гнатківська мусіла знати про підготову атентату на мін. Перацького. Вона була членом ОУН, і то не пересічним. По атентаті не втікала за кордон, бо не сподівалася, що у звязку з убивством її арештують. Опісля вже не мала змоги.

Лебедь з Данціґа не втікав, лиш їхав до Берліна складати звіт по атентаті проводові ОУН. Лебедь був дуже невдоволений з того, що по атентаті в Галичині спокій. Із записки у знайденім при ньому записнику виходить, що атентат слід використати і скапіталізувати. Лебедь — каже прокуратор — писав: „Мусимо створити гурт людей вивеквіпуваний по боєвому, який навіть по арештуванні більшого числа членів буде могти кермувати боєвою роботою. Ще може дійде до зриву поодиноких сіл чи повітів. Мала партизанка. До неї ми не приготовані. Видати комунікат з насвітленням акту (за пімсту)".

Далі прокуратор запевняє, що насвітлив ролю всіх, які безпосередньо помагали до вбивства мін. Перацького. Щодо одних підсудних є більше арґументів, щодо інших, як Гнатківської і Чорнія, менше.

Чорній і втеча Мацейка.

Прокуратор підкреслює на основі зізнань господині Чорнія, Мацеєвської, що до Чорнія прибув перед 15. червня якийсь мужчина без плаща. Був це нібито вчитель, який їде на вакації. Прокуратор дивується, що хтось, їдучи на вакації, не має плаща. Отже це мусів бути хтось, що цей плащ згубив. Далі прокуратор пригадує, що з а г у б л е н и й плащ знайдено при вул. Окульнік ч. 5. Із зізнань Малюци виходить, що в Чорнія була зорґанізована „хата". Чорній мусів знати з надзвичайних додатків про вбивство мін. Перацького, а, розмовляючи з Мацейком, мусів здогадуватись, що це один з учасників атентату. З тією хвилиною зродився проступок, бо Чорній, узявши під увагу цю можливість, згодився на неї і далі опікувався приїзним. Мацейко мусів покористуватись умовленим гаслом, отже Чорній мусів здогадуватися, що це не тільки один з учасників атентату, але і член орґанізації. В обох випадках є проступок.

Хоч Чорній займає у цій справі останнє місце, але винен, що був членом орґанізації, дав Мацейкові захист та влекшив йому дальшу втечу з Польщі.

(Далі буде).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. Г., Ню Йорк, Н. Й. — Дуже раді, що Ви щойно приїхали з краю, а вже вписалися до У. Н. Союза та читаєте нашу „Свободу". Та не гнівайтеся, коли Вам звернемо увагу, що писати вірші про „могили і могили" — не дуже підходить під той дух, яким ми тут хотілиб жити. Бо ми хочемо жити і боротись, а принаймні помагати боротьбі наших братів у краю. Досить ми вилляли сліз. І досить нарікали. Тепер треба затиснути зуби з болю і діла творити. І такої поезії нам треба, що підносить у нас духа творчости.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Відділ 62 повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що ухвала з річних зборів зістала потверджена на зборах 12-го січня 1936 р., тому кождий член має вирівнати свої залеглі вкладки, а також і за діти точно що місяця платити свої вкладки. — Теодор Яців, предс.; Семен Староста, кас.; М. Черкас, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 259, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 8-го лютого, в годині 7-мій ввечір, в гали парохіяльній, 4950 Савт Павліна вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори. Неприявні на зборах члени заплатять кару згідно з ухвалою річних зборів. — Андрій Фоцан, рек. секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 192, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що на 1936 рік вибрані такі урядники: Микола Сичик, пр.; Максим Суханьчук, кас.; Микола Німий, секр.; Михайло Кричковський і Михайло Бундик, контрольори. Збори будуть відбуватись що друга неділя по першім, точно в годині 2-гій пополудні, в Народ. Домі при Кінг вул. Просимо членів прибути на ці збори, бо маємо багато справ до полагодження. Адреса секретар: Nicholas Nimyj, P. O. Box 642, Herkimer, N.Y.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. ім. Івана Франка, від. 334, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го лютого, в годині 12:30 вполудне, в У. Н. Домі на другім поверсі. Просимо всіх членів прийти і вирівнати свої вкладки, бо в противім разі будуть суспендовані. — М. Задорецький, предс.; Стефан Морозович, секр.-кас. М. Шмігельський, рек. секр.

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 211, повідомляє всіх членів, що на зборах 11. січня вибрано на 1936 рік такий уряд: Іван Геба, предс.; Василь Карпів, заст.; Григорій Райнгардт, кас.; Пилип Рій, заст.; Теодор Соколовський, секр.; Стефан Дзера, заст.; Марко Каралюс і Антін Іваньсьо, надз. хорих; Микита Кость, Ілія Корпан і Роман Федірка, контрольори; Дмитро Окрепкий, господар мастку. Наступні збори відбудуться в суботу, 8-го лютого, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 35 Варен вул. Обовязком кождого члена є бути на тих зборах. — Т. Соколовський, секр.

Г. Ф.

КАПЕЛЮХ ДЕКАНА

Отець Мирон Борискевич повдовів зараз у першім році душпастирства. Довгі літа господарила у нього його мама, котрої муж помер був ще заки Мирон скінчив теольоґію. По смерти мами старенький вже отець декан з крилошанською пелериною взяв собі за кухарку і господиню далеку своячку, також вдову і майже таку стару, як він сам, бо лише десять літ молодшу.

Приходський дім був коло церкви. Між церквою і домом, на давнім кладовищі росли старі, розсохаті липи. Під одною липою стояв круглий камяний стіл і камяна лавочка. На сій лавочці любив сидіти старенький отець декан і балакати з великою мисливською собакою, котра, скімлячи і вимахуючи хвостом, підскакувала, щоби лапами спертися на грудях декана. Добродушні очи декана гляділи понад окуляри, його стулені, як у дитини, що ссе, уста, тягли з люльки, що майже все була згасла.

Хто лиш переходив повз нього, він мав для нього якесь приязне, веселе слівце. Хто вклонився йому, він відповідав, широко замахуючи своїм крилатим, звітрілим капелюхом.

Сей фільцовий капелюх мав між духовенством деканату і далеко-далеко поза його межами свого роду славу. Найстарші люди деканату знали його дуже добре від своєї молодости.

Проворна й дбайлива господиня так просила, напирала, сварила і грозила виповідженням служби, що декан бодай раз що десять років рішався купити нову реверенду, або споловілу і витерту пелерину. Та пророчистість і арґументи, ба й сльози господині були заслабі, щоби декан змінив на нове накриття своєї голови.

Бувало, що та, ріжними фарбами вилискуюча фільцова потвора в невиясненний спосіб щезала. Господиня запевняла, що не годна збагнути, як се сталося і куди цінний капелюх міг дітися. Бистроумність і завзяття декана все віднайшли скриток. З лицем сяючим радістю і внутрішнім вдоволенням декан закладав віднайдену згубу на свою сивеньку голову.

Той вірний фільц був невідступним товаришем декана тоді, коли він ходив виконувати свої душпастирські обовязки. Не покидав його в усіх подорожах. В спеку був тим, чим розлога липа коло хати, в дощ тим, чим дах приходства.

Раз декан їхав залізницею. Був горячий, душний день. На одній більшій стації декан вискочив з поїзду, полишивши свій капелюх. Вступив до залізничого шинку напитися содової води з цитриновим соком. Не пильнувався і поїзд поїхав далі без нього. Серце декана кровавилося, коли він дивився за втікаючим поїздом з його капелюхом.

В часах декана вже був телеґраф. За фільцовим капелюхом пішла депеша. Декан потерпав, що його вкраде хдось, ще заки доїде до першої стації. Та ніхто не злакомився. Не лиш ніхто не простягнув по нього руки. Всі вимінали його.

По кількох днях капелюх приїхав назад, запакований в грубім картоні. Ріжно привитали його дома. Декан тішився як дитина, сльози радости іскрилися в його очах. Господиня затисла зуби. Коли коло неї не було декана, кляла як старий швець. Вона пару днів так тішилася, що поїде з деканом до міста купувати новий капелюх. А тут, ось тобі на!

Поети в священичих родинах деканату голосили славу капелюха в численних балядах і сонетах. Та ті деклямовані і співані жарти не в силі були повалити деканового любимця. Декан далі вірний був капелюхові. Одна пісня в честь деканового капелюха вклала в уста декана слово:

„Смерть одна розлучить нас!"

Коли в горячу літню днину декан ішов полем і роскошувався видом нової пшениці, стягав капелюх з білої голови і давав його псови. Пес гордий був з тої ласки. Що лиш впало коли в його зуби, він поторощив. Лиш одному капелюхові не робив ніякої кривди. Брав його в зуби обережно і делікатно, так як кітка бере своє котя. Таксамо делікатно ніс його, гордо задираючи голову догори.

В хаті, пропрілий, протовщений і замараний фільц мав своє постійне місце на вікні канцелярії пароха. Не було небезпеки, що його хтось вкраде, або десь закине, бо ніхто не взяв би його в руки. Коли декан вийшов з хати без капелюха і по хвили пустився дощ, або сонце стало засильно припікати, то досить було гукнути „капелюх!" Пес біг до хати, хапав зубами за капелюх, стягав його обережно з вікна, і ступаючи гордо як танцюючий при панській колясі расовий кінь, приносив деканові.

Декан любив сільські діти. Школу дуже пильнував і дбав за неї. Він, бувало, казав:

— Я щирий прихильник новітньої школи. Та всеж таки тріпачки я не виключив би. Було би менше дванацятьлітніх паннів і паничів, та за те було би більше добрих дітей.

Хоч ті сільські діти були деколи як дикуни, то він все таки любив їх. Бувало притягне до себе під липу босоногого хлопчину. Випитає, як його кличуть, як пишеться. Дасть цукорочка, і гладячи по головці, спитає:

— Звідки ти звяв твої сині очи і твоє золотаве волосся? Бачиш? Мені треба би мої відновити. Я дуже радо купив би собі такі, як ти маєш. Не відступив би ти мені свої? За те дам тобі мій гарний капелюх!

Кажучи се, декан закладав на голову і на усміхнене личко дитини свій фільцовий міх. Хлопчина звичайно вискакував з безодні капелюха як камінь з проци і втікав, що за ним аж закурилося. Старець задумчиво вкладав капелюх на свою голову. Йому бачилося, що дитина полишила в капелюсі і тепер переливала на нього цілющу силу молодого життя.

Одного ранку декан не вийшов як звичайно до стола під липою. Капелюх лежав на вікні в канцелярії. Пес витягав трівожно і придавлено гаркаючи одну ногу за другою. Господиня ходила з кута в кут, ломлячи руки і хлипаючи.

Декан лежав зимний і непорушний в ліжку. Його біла голова з усміхненим лицем лежала на біленькій подушці. Старець при сході сонця помер.

На похорон прийшов, кого лиш ноги носили в селі. Зїхалися всі священики деканату до одного, багато зпоза деканату. Безконечний похід ішов за домовиною, засипаною вінцями.

Дорога на цвинтар ішла берегом бистрої ріки. Вода з шумом і гуком, клекотом гнала проміж вистаючі з дна скали, спадала піною з порога на поріг. То догори, то згори ішов похоронний похід. Нарешті опинився при воротах огородженого цвинтаря. Мари з мерцем поставили на землі. Настала тишина і найповажніший священик зачав...

Нараз юрба позаду зафилювала. Люди стали перешіптуватися. Допитливо, або й здивовані гляділи поза себе. Там на березі ріки стояв, цілий мокрий потом, пес декана. В зубах мав старий капелюх свого пана.

Тому, що від хвилі смерти декана пес жалісно скімлів і не давав відігнати себе від небіжчика, його на силу втягли до канцелярії, заперли. Господиня вгадала, як та розумна собака вихопилася з хати. В однім вікні за вибитою шибою, стояла дощинка, притулена до вікна. Туди пес вискочив, вхопивши капелюх декана, пігнав за похороном і наздігнав його під ворітьми кладовища.

Тепер пес стояв недалеко домовини і роззираючися, шукав свого пана. Люди, що знали всі звички небіжчика і його собаки, відгадали намір вірного, тепер вже безпанського звіра. Жалували його. Дехто й розплакався. Були також такі, що бачучи звісний їм капелюх в зубах пса, хихотали. Сам священик на хвилину замовк.

Найближче пса стояла господиня. Її опанувала лють за те, що поява пса закаламутила повагу похоронного обряду. Прискочила до пса, вихопила з його зубів давно нею зненавиджений капелюх і кинула його в ріку, крикнувши за ним:

„Бодай тепер чорт тебе возьме!"

Филі, що крутилися в куті між двома з води визираючими прискалками, вхопили капелюх в свої обійми й оборотили. Вигладили його крису і пхнули на бистрину. Старий капелюх декана стрибнув вперед, неначе би здоганяв свого пана на його шляху до вічности.

Вгорі похоронні церемонії йшли далі. Від берега долітав жалісний гавкіт пса, котрий з похиленою головою глядів за капелюхом свого пана, поки не щез цілком йому з очей.

———o———

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ПРОПАВ У БУДИНКУ.

Новинку, що в будинку Вулворта появився злодій, обікрав кілька канцелярій, а 200 поліцаїв не вспіли його зловити, не конче треба розуміти так, що це доказ несправности поліції.

Рахують, що якби так усі підлоги всіх канцелярій у цім будинку зложити на землі одну попри одну, то це заняло би поверхню 40 акрів. Добре це сказав наш іміґрант, що хмародер це ціле місто, поставлене нашторц.

На такім просторі вже й добра поліція не так легко знайшла би когонебудь.

ЛЮДСЬКЕ МУРАВЛИЩЕ.

Ця новинка мимоходом дає нам поняття про величину модерного хмародеру.

Подібне поняття дала читачам ґазет свого часу вістка, що міський уряд Ню Йорку не згодився на виставлення на розі 42-гої вулиці, між 7-мою та 8-мою евенею, 100-поверхового хмародеру.

Знавці, що переконували міський уряд проти такої будівлі, говорили: представмо собі, що ця нова камениця на кождім зі своїх 100 поверхів буде мати пересічно по 100 кімнат, що не є таке неймовірне припущення, коли ця камениця має займати цілий бльок. Отже всіх кімнат у камениці буде 10.000. Припустім, що до кождої з тих кімнат прийде кождого дня на роботу або з якимось бизнесом 10 людей, — що є дуже низька цифра — то цю каменицю відвідає за день 100,000 осіб.

ХМАРОДЕР І ДОРОГА.

Значиться, що кождого дня залізниці мусять привезти до неї 100,000 людей, бож в Америці майже ніхто не живе так близько бизнесу, щоб до нього ходити пішки.

Коли всіх цих людей возити найскоршим комунікаційним засобом, яким є підземна залізниця, та коли рахувати по 50 осіб на кождий віз і по 10 ваґонів на кождий поїзд, то для привезення всіх людей до нового хмародеру треба буде 200 поїздів, а для відвезення їх других 200 поїздів, по 10 возів у кождім поїзді, по 50 осіб у кождім возі.

Саме тепер будують у місті нову залізницю, щоб облекшити стиск на підземних залізницях, — говорили міському урядові знавці. Як ми вставимо цей проектований 100-поверховий дім, то нова залізниця не буде облекшувати глоти на залізниці, бо ціла нова підземна лінія буде лише тим займатися, що возитиме людей до цього хмародеру й відвозити їх з нього додому.

ПРОБЛЄМИ ХМАРОДЕРУ.

Це нам дає теж поняття про проблєми, які повстають перед громадянством з таких преріжних новин модерного життя. Додаймо до цього ще проблєму помпування води на таку висоту. Додаймо до того проблєму огрівання. Проблєму чищення канцелярій і мешкань. Додаймо хочби проблєму безпеченства в такій камениці, яку то проблєму розкриває новинка про полювання двох сотень поліцаїв на одного злодія в хмародері.

Подумаймо зрештою хочби про таке питання, як натиск вітру на таку гамазію. Або ще цікавіше — питання нагрівання хмародеру від сонця: від цього нагрівання хмародер розширяється. Та сонце нагріває тільки з одного боку, себто хмародер у спеку розширяється тільки з одного боку. Як забезпечити каменицю на таке?

Страйк обслуги високих будинків заставив людей ходити на високі поверхи пішки. Як далеко може людина зайти вгору? Як замісць ходити її стануть піднімати спеціяльними підоймами, то й це має свої границі: адже залізна линва, на котрій висить клітка, теж важить багато; а як її зробити дуже довгою, то вона може стати такою тяжкою, що зірветься від свого власного тягару.

СУСПІЛЬНЕ ПИТАННЯ.

Справи огрівання, чищення, підношення людей — це все звичайно справи приватної натури. Їх має вирішити власник або управитель.

Хмародер має теж громадський бік. Наприклад, як оподатковувати хмародер? Чи справедливо оподаткувати землю, на котрій стоїть дім на 60 поверхів, так, як оподатковується сусідню землю, на котрій стоїть дім на 6 поверхів? А коли мається оподатковувати вище землю під хмародером, то чи справедливо це оподаткувати одну парцелю так, а сусідню інакше?

Страйк обслуги хмародерів розкриває ще іншу ґрупу питань, а саме відношення між власниками хмародера й робітниками.

Не треба відай додавати, що всіх цих питань, технічних, приватно-господарських і публично-господарських не було, як не існували хмародери. Здавалося, що хмародери упростили справу; але вони в багатьох оглядах їх ускладнили.

КЛАСТИ ДУШУ ЗА БРАТІВ, ЗА БЛИЖНІХ...

(Промова МИТРОПОЛИТА А. ШЕПТИЦЬКОГО до представників українських установ і орґанізацій на Ювилейному Святі дня 16. січня 1936 р.).

———o———

За зроблену мені велику честь складаю сердечну подяку. Відповідь моя коротка. Я не заслужив на такі прояви зичливости, прихильности. **Я був би щасливий, якщо міг би сказати, що виконав тільки свій обовязок.** Та цього, думаю, не можу сказати, бо знаю, скільки мені бракує до повного виконання душпарстирських обовязків.

Але коли бачу провідників і представників наших центральних установ, я радий, що замісць говорити про себе, свій уряд та сповнені чи несповнені свої обовязки, можу ВП. Паням, Панам і Отцям, та передовсім Вам, Преосвященні, поґратулювати успіхів Вашої праці. Поміж установами є одні у найтіснішому звязку з Церквою, інші в більшій або меншій мірі злучені з нами, духовними, але — можна сказати — **всі ми працюємо разом, а провідною гадкою нашої праці є любов батьківщини, христіянська любов ближнього.** Всі працюємо для добра нашого народу. І думаю, кожний мусить признати — наші установи живуть у надзвичайно важких часах, у часах, про які і я сам місяць тому говорив, що в них ми ледви животіємо. У цих часах наші установи виявили стільки життєвої сили, що, дивлячись на них, справді можна тою працею тішитись, і можна з кращою думкою і ліпшою надією глядіти в будуччину. Між установами бачу і Ваші, Вп. Пані, установи, що працюють для добра найбіднішої нашої дітвори. Всі ті оселі і півоселі і захисти і захоронки і притулки і порадні і опіки — вони стільки добра роблять поміж тими маленькими і стільки Ви вкладаєте і трудів і праці і щирого материнського серця і жертв у ту покірну і тиху працю, що не можу залишити тої нагоди, щоб Вам не подякувати цілим серцем за всю ту Вашу таку жертвенну працю. Дозвольте мені і Ви, Панове, що **як здисциплінований громадянин,** що по силам і під Вашим проводом у ріжних товариствах та установах працюю, що зложу Вам подяку за Ваш провід. Не маю мандату дякувати у чиїмнебудь імені. Дякую сам за себе, але дякую за те, чим Ви цілому Народові і Церкві прислужилися — жертвенною працею, щирою і доброю волею та Вашим знанням. Завдяки Вам багато з наших установ світло стоїть і прегарно розвивається. До признань за дотеперішнє долучую і бажання кращого розвитку набудуче

Перейду до праці духовенства й до того проводу, що його духовенство дає. Той провід називаємо загально пастируванням, пастирською працею. Це метафора, подібна до тої, якої вживаємо, коли говоримо про голови товариств. Як у цій метафорі не **маємо на думці монополю інтелектуальної праці** для голови якогось товариства, так і в парстирському уряді чи в цій метафарі **не бачимо ані тіни старшування.** Метафори пастиря, як панове пригадуєте собі, вживали від дуже давніх часів на означення проводу. Пригадую наприклад, що Гомер в Іліяді Атриду Аґамемнона не називає інакше, як „поймена ляон" — пастирем народів, начальним вождом армії, зложеної з ріжних народів, де кожний із них мав свого вожда. Але Гомер не називає нікого з них — пастирем народів. Щоб іще виразніше слову „пастир" дати якнайбільш абстрактне значіння провідника, греки говорили про пастирів кораблів „поймен наон" (у Софокля), ба навіть про пастирів возів „поймен охон" (Айсхиль). Та сама метафора є і в староєврейській літературі. Пророки називали пастирями всіх провідників ізраїльського народу, себто і священиків і царів і суддів і пророків, але докладніше ніж Гомер розріжняли обовязки пастиря і надуживання цього уряду.

Колиж Іисус Христос ужив того слова, вже метафору розтягнув на ріжні обовязки пастиря і поміж тими обовязками **натиск положив на головний обовязок — класти душу-життя за овечки,** і в тому метафора розтягнена. Такою вона перейшла у христіянську літературу і в практику христіянського чи церковного життя. **Класти душу за братів, за ближніх, цей головний обовязок пастиря був у Євангелії представлений як обовязок усіх.** „І Ви всі повинні" — казали Апостоли. Практика христіянської любови поволі ту спершу чисто христіянську прикмету розтягала, сказатиб, і на ті сфери, що Євангелії були майже чужі, і люди вчилися чимраз більше й більше оцінювати те, що Христос таким яскравим словом висказав, а що в суті речі є тою жертвенністю праці, яку я перед хвилиною, Вп. Пані і Панове, подивляв. Бо душу свою кладе за братів не тільки той, що кров проливає, але й той, що життя своє кладе в службу, у працю для братів, для ближніх.

У тому світлі, дозвольте, що приглянуся на пастируванню духовенства. Нашою задачею, метою цілої нашої праці є — людей по змозі всіх зробити ліпшими і щасливішими, довести їх усіх до вічного спасення, а тимчасом пхнути їх вперед на дорозі правди і добра. І в Ваших обовязках, Вп. Пані і Панове, знаєте таке положення, велич праці, високі завдання, що просто неначе Гімаляї стоять на нашій дорозі. Чоловік каже собі, що треба ту велику гору перенести, і не має сили. І щоб це виконати — нігтями, пазурами, пальцями хворої руки чоловік хапається ґранітної скелі і зубами кусає, щоб її скрушити, розбити в кусники і викопати собі в середині скелі дорогу крізь скелю: **щоб гору на рамена брати і двиґнути її з місця.** Хтож тих Гімаляїв на дорозі не знає? Хтож не знає зусиль, щоб двигнути гору? Ще до того і в Євангелії ідеалом поставлено перенесення гори, і то ідеалом, що відповідає не найвищій мірі могучости та сили, а що відповідає найменшій мірі — того, що у христіянстві є початком і основою віри — зеренця гірчиці.

Та як знаєте такі гори, таксамо знаєте і те, що одно може їх порушити, а ним є **жертва життя.** Так як знаєте гори, що їх треба пересунути, таксамо знаєте і ті хвилини, в яких життя віддати для справи стає таким обовязком, таким імперативом, що і найбільший боягуз прийме смерть і радо життя віддасть. Бо як цього не зробить, уже не може показатися поміж людьми. Не тільки геройська відвага, але й часами страх і стид є причиною геройського діла. Таким є положення капітана на потопаючому кораблі. Він **мусить** до останньої хвилини витримати на становищі, бо не сміє ратувати свого життя, як довго хоч одно життя на кораблі не є забезпечене. А якщо того обовязку не сповнить, або якщо доля таке принесе, що він хочби випадково виратувався, коли інші з його корабля погибли, — він до смерти вважає це за найбільше нещастя, яке могло на нього впасти, і не сміє людям в очі подивитися.

Наша історія, хочби лише з останніх двацяти літ, знає неодну хвилину, що рівнялася розбиттю корабля. І кожний з нас знає і те, що історія над нами пересувається з тим докором на устах: **І ти ще живеш?!**

Зачнем від початку світової війни. Уся наша молодь у рядах армій і від першої днини безмилосерна коса смерти починає класти їх покосами. Щоб тільки про свої переживання згадати, пригадую молодців у 20, 19, 18-тім році життя, мені близьких, моїх вихованців, питомців наших шкіл, наших бурс, що густими рядами йшли в обійми смерти, йшли, складаючи жертву зі свого життя, хоч може й не боролися за свою справу. Йшли з послуху Божій волі. Досить, що сотки їх і тисячі кров проливали і кожний із на питав себе: Чому не я, чому мені не вільно хочби в перших рядах життя покласти? Потім прийшли ті страшні евакуації і засуди воєнних судів, і екзекуції без судів, табори полонених тут, табори інтернованих там, і діти розлучені з батьками і безконечні страждання цілого народу, та передусім тих молодих, що мусіли життя своє віддати, і віддавали — видавалося — намарне. А потім прийшли Листопадові Дні, і бої, і перехід нашої Армії за Збруч, і „трикутник смерти", і лунав над нами докір історії, і ми самі себе питали: **І ти ще живеш?!** І бої з большевиками, бої з Денікіном, і неволя, і знову табори полонених та інтернованих і голод на Україні, і раз, і другий раз, і третій, і знову суди і засуди... **І ти ще живеш?!**

Що серед таких відносин спомини душпастиря невеселі та тим сумніші, чим довші, це здається ясне. Але ось вартує і досвід таких часів і наука таких часів. Ось хочби для Вас, Дорогі Питомці! Бачите, скільки і які жертви принесла молодь, Ваші попередники, на кілька літ старші від Вас. Ви бачите, що ось хочби тепер в італійській війні творяться баталіони молодих людей, що при першій нагоді з торпедою чи з бомбою у руках кидаються з аероплянy на певну смерть для ідеї, **хоч та ідея не є ідеалом ані справедливости ані любови.** Ви бачите, як ось і ті Пані і ті Панове з пожертвуванням і часу і майна і сил працюють у своїх установах; і з богословії знаєте, що класти душу за братів — це обовязок христіянина, як обовязком душпастиря є класти душу за своїх вірних. **Є обовязком, себто не є христіянським душпастирем той, що не кладе душі, що не проливає своєї крови.** Час, у якому в семинарії приготовляєтеся до праці, має Вам служити на те, щоб навчитися **працею крови проливати,** боротьбою зі собою самим, боротьбою зі своїми пристрастями, боротьбою зі злом, сердечним бажанням добра. Щоб ті гори перенести, треба многочисленних жертв, треба хочби лиш жертв волі і наміру, щоб осягнути ті цили душпастирської праці, що їх вказують Христові ідеали. Коли всі, кожний на своїм становищі, так жертвенно працюють, коли й Ви, Дорогі, день у день приступаєте до тої школи жертвй, якою є Пресвята Евхáристія — навчіться, як колись буде Вашим обовязком поступати, працювати. Нехай не буде можна примінити до наших обставин того страшного висказу св. Письма: **„Пастирі Ізраїля самих себе пасоша"!** Їх ідеалом замісць спасти нарід, спасти себе. Нехай ніхто з Вас не діждеться того страшного для недбалого душпастиря засуду: **„Він згине, але крови його буду домагатися з твоїх рук".**

Боюся, що моя промова випала може занадто песимістично чи занадто сумно, хоч думаю, що не сумно тоді, коли понад усіми бурями і завірюхами, які передбачуємо, всетаки **ясна перед нами будуччина. Ясна, бо справи, для яких нарід жертви складає, і народи, які мають людей посвяти, такі справи і такі народи марно не пропадають.** Тому й Бозі надія, що знайдуться поміж молодими, поміж Вами, Дорогі Питомці, люди, **що всеціло посвятяться, що дійсно кров проллють, що підуть тими дорогами, про які говорю, що, на жаль, ними я не вмію іти.**

Най Вам Бог, Вп. Пані, Панове, Отці і Питомці, благословить і нехай благословить Ваші труди і Ваші праці у всіх напрямках громадянської праці, в яких стараєтеся добути для українського народу кращу будуччину!

З українського життя в Америці

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Пошанування праці о. С. Мусійчука.

Неділя дня 26. січня лишиться надовго в памяти нашої пасейської громади, бо в той день відсвятковано в нас торжество 42. уродин о. Степана Мусійчука, яке получено з 25-літнім ювилеєм його праці на українській народній ниві в Америці. Це був теж 25-літній ювилей його письменницької та поетичної праці. Хоч торжество це мало характер льокальний, всежтаки, довідавшись про наміри нашої громади таке торжество влаштувати, ріжні люди з ріжних міст, і то з таких далеких як Шікаґо, й інших, надіслали щирі привіти та дарунки. З цього видно, що нашого о. Мусійчука шанує і любить широкий український загал за його невсипущу працю для нашої іміґрації й української справи.

Ініціятором до такого торжества був гром. Лесьо Сисин, а провід у торжестві взяв на себе заряд української православної громади, в якій шановний Ювилят тепер працює як парох і провідник. Торжество уродин і ювилею було получене з малим концертом і вечерком, якого тостместром був молодий студент університету, п. Степан Давидович. Все відбулося в галі при 47 Говп вул. Хор ім. Лисенка відспівав кілька відповідних пісень, між іншим Гимн Українського Народного Союзу, слова Ювилята, музика М. Гайворонського. Хором управляв п. Василь Роздільський, який також немало причинився до вшанування цього торжества. Молодий студент Давидович вивязався чудово з свого завдання, а як тостместер сказав дуже гарне і зворушаюче вступне слово.

Про життя Ювилята говорив ініціятор торжества, Л. Сисин. Панночки: Катерина Сисин, Стефка Молодович і Ірина Данис віддеклямували кілька гарних віршів Ювилята, а п. Степан Давидович і панна Наталка Роздільська відспівали дует Івана й Одарки з „Запорожця" при акомпаніяменті панни Ірисі Мусійчук, найстаршої донечки Ювилята. Говорили: п. В. Сметана, П. Мікула, а п. І. Живіцький привитав Ювилята від від. 182 У. Н. Союза та в імені всього У. Н. Союза, для якого Ювилят також немало праці присвятив, а особливо пером у „Свободі". Від парохії привитав Ювилята предс. З. Віхоть. Замітний був привіт, уложений гарним віршем, а надісланий від поета Матвія Костишина з Джемейки, Н. Й., який буде оголошений окремо, а також привіт від давніх учениць української школи в Шікаґо, де давніше Ювилят учителював, а також привіт від синка громадян Ризів із Шікаґо і від їх родини. Між іншим годиться згадати також про гарний привіт і дарунок від пана М. Сурмача і від краянів. Ювилята з Сімпсон, Па.

Було немало гостей зпоза Пасейку, як з Нюарку, Ню Йорку й інших міст. Замітне було це, що бесідники піднесли справу видання творів Ювилята і рішили започаткувати цю справу таки в Пасейку та старатися про фонди на це. Вибрано навіть комітет до такого діла, який має постаратися про величніше відсвяткування 25-літньої народньої і письменницької праці о. С. Мусійчука та про видання його віршевих і драматичних творів, досі ще не виданих. В склад цього комітету ввійшли: Лесьо Сисин, Василь Роздільський, Степан Давидович, Іван Живіцький, Петро Мікула і Василь Сметана.

Вкінці сказав слово й шановний Ювилят, дякуючи всім за уладжене торжество і за несподіванку, яку йому зробили, та за шану, яку йому віддали. Бажанням його було перевести збірку на боєву акцію, яку переведено і вона принесла понад $10, які перешлеться до краю через Обєднання.

Шановний Ювилят закінчив свою дуже коротку мову ось таким віршем, затитулованим „Мій нарід і я":

Я ніколи в людей співчуття не шукаю,
Хоч нераз і за них я терпінь вщерть напюся.
Хоч і стиду за них я нераз і наївся,
Я ніколи за це не клену їх й не лаю
І ніколи для них в праці сил не теряю;
Я над долею їх нераз зрошу сльозину,
Бо цеж рід мій, землі, де і я сам родився.
Де терпіти в біді в сільській хаті я вчився;
Цеж мій нарід, а я — його рідна дитина.

Я люблю його все, хоч він простий і бідний,
Хоч невдячний нераз за пожертви для нього,
Хоч не вміє він зрозуміти свойого;
Я люблю його все, хоч він темний, невільний;
Я люблю його так, бо він мій, серцю рідний,
Бо що він, то і я: всі ми ціль неділима,
Всіх нас лучить життя, шлях наш давний і спільний
З ним вся доля моя; смуток і час непогідний:
Цеж мій нарід і я — його рідна дитина.

Я в молитвах своїх йому долі благаю,
Я для щастя його кладу все, що умію:
Разом з ним я орач, що рілю рідну сію,
І для нього я жнив щасних так все чекаю;
Платні й слави за це я в нього не жадаю;
Слава буде всім нам, як повстане Вкраїна,
Як усіх нас вільних вільна Матір звитає:
Отаких то хвилин щастя я всім бажаю;
Цеж мій нарід, а я — його рідна дитина.

Лесьо Сисин.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Гідна наслідування жертвенність.

Дня 21. січня померла бл. п. Матрона Козак.

Покійна працювала тяжко ціле своє життя й поза родиною не мала широких знайомств, ні багато приятелів, однак память про неї не загине. Перед своєю смертю рішила вона жертвувати частину своїх важко запрацьованих грошей на добродійні українські цили.

І так, пожертвувала за порадою о. Володимира Лотовича: на укр. кат. церкву св. ап. Петра й Павла в Джерзі Сиуі $100, а на українські сиротинці С.С. Василіянок $250 з тим, щоб її дар С.С. Василіянки вжили на поміч бідній українській дітворі, що вчиться в їх сиротинецьких школах; на українську котолицьку вищу школу в Стемфорд, Конн., $250 з тим, щоб цей дар був ужитий на поміч бідному студентові, що сам не зможе заплатити за свою науку в тій школі.

Покійна приїхала до Америки 22 роки тому 18-літньою дівчиною. Походила з села Карова, пов. Рава Руська, де живе її рідня. Має рідню теж і в Америці.

На похорон, що відбувся дня 24. січня в Джерзі Сиуі, прибули брати Покійної з Ню Йорку й Торонто і сестра з Елмайра, Н. Й. Похорон відбувся з хати вуйка бл. п. Матрони, Якова Сая. В цій хаті вона лежала хора й померла.

Праця й труди бл. п. Матрони Козак скінчились уже на цьому світі. Не лишила вона поза собою ні слави, ні величезних дібр. Але лишила по собі чудовий приклад жертвенности, гідний наслідування між усіми українцями.

Память по бл. п. Матроні Козак не загине, а американська земля хай буде їй пером.

Ліст і музик.

Один пяніст, дуже зарозумілий на свою здогадну надзвичайну техніку гри, все старався викликати у публики вражіння, що грані твори далеко трудніші ніж були справді.

Підчас одного з його виступів був і славний композитор Ліст. Як побачив цю комедію пяніста, постановив йому дати научку. Як зарозумілий музик скінчив грати, Ліст підійшов до нього, поклепав його по плечах та сказав:

— Я подивляю ваше незвичайне зусилля, з яким поборювали ви найлекші уступи відіграного твору.

———o———

Відтовщуюче лікування.

Прошак застукав до дверей. Відчиняє пані, яка саме переходить відтовщуюче лікування.

— Ласкава пані, — каже прошак — я вже три дні нічого не їв...

— Ах, що кажете? Це мене дуже цікавить. А скільки ви втратили на вазі?

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Рідну Школу й визвольну боротьбу.

Українська православна церква в Ню Йорку перевела збірку на народні цілі з нагоди Різдвяних Свят. Збірка принесла $30 і її призначено по $15 на Рідну Школу й на визвольну акцію. Збіркою занялося сестрицтво Пр Діви Марії.

Гроші переслав до Обєднання о. Л. Весоловський.

———o———

ШІКАҐО, ІЛЛ.

На визвольну боротьбу.

Заходом окружної управи ОДВУ і МУН було влаштоване 27. жовтня Листопадове Свято. На святі виступав славний український хор міста Шікаґа. Святочну промову виголосив дорогий гість з Европи, ґен. М. Капустянський.

А дня 2. листопада ґен. М. Капустянський давав відчит на тему визвольних змагань нашого народу. Отже з Листопадового Свята та з відчиту було загального приходу $283.19. Розхід виносив $202.60, отже чистого приходу осталося $80.-59. Ту квоту переслано через Обєднання на визвольну боротьбу. На Листопадовому Святі та на відчиті зложили жертви такі громадяни:

Н. Гринишин, д-р Смук, Й. Пеш, д-р Грибик по $5; Милер і пані Чорнобіль по $2.50; В. Тимчук, Н. Гуцал, К. Нагірняк, Г. Боднарчук, М. Шумовська, С. Куропась, М. Яворський, В. Великий, А. Максимюк і о. д-р Ковальський по $2; А. Воробець, М. Шіян, М. Риза, М. Леськів, А. Крупяник, М. Шендюк, Папіло, Михаль, А. Куропась, А. Любас, Шавалюк, Скусипець, о. Ковальчик, д-р Сушко, Мартинюк, Куч, С. Ментус, Я. Смук, Квасниця, Скронський, Кулиняк, М. Марущак, Подола, Головацький, С. Брудний, К. Яремцьо, Кушнір, М. Гірняк, В. Стасюк, Т. Корнафель, В. Саґан, І. Боруцький, М. Урбан, К. Сусла, А. Махник, Т. Карпінський, Маринів, Федасюк, М. Маґдзяк, Кордик, В. Лашин, І. Скульський, І. Стефанюк, Капустяник, Й. Стех, І. Кобиляк, Т. Учиславська, Костик, М. Сопко, Штем, І. Савчин, пані Дідик, Н. Гуменяк, В. Демко. Матвіїв, Дідуг. Н. Н., Піпіло, Н. Івасевич, В. Мацилейко, Т. Ценки, Н. Цитвінський, О. Дутчак, О. Зелінка, М. Тимчук, Г. Семочко, Ф. Васильовський, Р. і В. Сидорик, С. Заплотинський, Т. Шпікула, Бас, Лоняк, П. Карпінська, Н. Присташ, Г. Сенів, П. Сеньків, С. Зелінка, Г. Зелінка, А. Ґлух, М. Маркевич, В. Любас, Т. Подак, Р. Бриґадір, І. Курко, Михайлина Савчин, І. Роїк, Т. Курко, І. Миленький, С. Прокопів, пані П. Боднарчук, ?. Кочан, І. Когут, І. Сенів, Г. Нечай, П. Дідик і Коцуловський по $1.

Іван Савчин,
секр. окружної управи О.Д.В.У.

———o———

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ.

Нашій Лемківщині.

Товариство ім. Т. Шевченка, від. 64 У. Н. Союза, влаштувало баль на допомогу нашим братам на Лемківщині. Завдяки праці комітетових і Клюбу Танцюристів та допомоги з боку нашого громадянства баль був успішний. Допомагали нам громадяни, що й не були членами нашого Товариства, але хотіли допомогти доброму ділу. Такими були приміром пані Поплавська і Даньчак з Кліфтон, Н. Дж. А панна Розалія Ґайда продала найбільше тикетів та поінформувала нашу молодь і американські часописи про нашу імпрезу. Пані Марія Маленька відступила нам гарну подушку. А о. Середа повів добру аґітацію. Допоміг і п. Задорецький, аранжер української години на радіо, що ще прислав $1.00 на просвітні цілі. З балю було чистого доходу $25.00. Враз із згаданим $1.00 було $26.00, які відослано до Лемківського Комітету в Елизабет, Н. Дж., звідки будуть вислані в призначене місце. З власної каси виасиґнувало недавно Товариство $15.00 і вислало через Обєднання на інвалідів.

Комітет.

———o———

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

З коляди на визвольну боротьбу.

Жертвували по $1: І. Витязь, О. Рекрут, А. Ковалевич, М. Свідер, О. Андрець, Г. Ройко, Г. Болюх, П. Накупінський, І. Крук, Н. Костів, В. Рекрут (мол.), І. Мамчак, П. Дорош, М. Пшоновський, Л. Гумлак, В. Рекрут, С. Саска, Г. Лучка, В. Підгородецький; по 50 ц.: А. Лех, Г. Дулеба, Ф. Рой, Е. Олійник, Ф. Накупінський, С. Кіндибалюк, Д. Рекрут, Т. Олійник, Г. Онисько, Ф. Лучка. Разом заколядовано $24 і вислано на вище призначену ціль.

Учителька: — Хто мені з вас скаже, чому бузьки осінню покидають наш край і відлітають у вирій.

Встає маленька Оленка:

— Бо люди в інших краях також хочуть мати діти!

———o———

Між рибалками.

— Знаєш, 3-го липня я зловив коропа, що важив 75 фунтів.

— А може то було 75-го липня, а короп важив 3 фунти?

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

З ЛИСТА ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ".

Хвальна Адміністраціє американської „Свободи" в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Засилаю на нашу „Свободу" десять долярів на рік 1936. Дуже Вам дякую за точне висилання мені ґазети і то впродовж **трицятьох років,** а то від 1906 до 1936 року. Біда тільки, що не можу вже її так добре читати як бувало, бо вже застарий.

З поважанням,
Іван Котик,
Чіпмен, Алберта, Канада.

(Нашому щирому прихильникові в Канаді бажаємо в заміну кріпкого здоровля і змоги ще довго прожити і читати „Свободу" та разом з нами переживати болі й радощі народу, що змагає до кращого завтра. **Редакція).**

———o———

НІХТО НЕ ЗНАЄ, ЩО КОГО ЧЕКАЄ.

Дня 22. грудня минулого року померла траґічною смертю Марія Сорока, члениця сестрицтва Н. З. П. Д. Марії, від. 112 У. Н. Союза в Клівленд, О.

Покійна знаходилася в повнім здоровлі, в силі віку. Ніколи не хоріла й не думала про смерть. Була веселої вдачі, щирою громадянкою і жертволюбною, що ніколи не відмовляла жертви на ніяку народню потребу. Мала доброго мужа і четверо гарних дітей, гарний дім і гарний бизнессалун. Траґічного дня, себто в неділю, дня 22. грудня, прийшла до мене весела і здорова і заплатила місячну вкладку до У. Н. Союза. А вечором того самого дня вже не жила. Згинула у своїм власнім домі від револьверової кулі, вбита чужою людиною — поляком.

Памятаю, як Покійна вступила до У. Н. Союза, то казала, що вона ще не збирається вмирати, а тут нагло такий випадок. Чи це не повинно наклонити нас усіх до думання? Чи не повинно заставити нас представити такі випадки тим нашим сестрам і братам, що є нашими сусідами і приятелями, а не думають про такі випадки і про наглу смерть та не стають членами такої чесної й доброї орґанізації, якою є наш У. Н. Союз?

Марія О. Розоміло.

Делікатний.

Дідич до Мошка: Ну, що скажеш, Мошку? Чого ти прийшов?

Мошко: Ну, ну, я лише хотів запитатися, чи здоровий синок ясного пана, ясне панич, що онтам спить на тім ліжку, яке ще незаплачене.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 22. січня ц. р. помер по однотижневій недузі **Сильвестер Кашубинський,** член Українського Тов. Січ, від. 282 в Сиракюз, Н. Й. Покійний родився в селі Сівка Калуська, пов. Калуш, Галичина. Та ще малим прийшлося йому шукати кращої долі і разом із родиною поселитися в селі Гниловодах, пов. Підгайці. Виростаючи тут на парубка, спонукало його виїхати до Америки, де знов поселився на постійне в Сиракюз, де й одружився та прожив найкраще своє життя. До У. Н. Союза вступив 1911 р. По малій перерві в 1918 р. вступив наново, та був діяльним членом і тростісом товариського майна.

Притім Покійний був жертволюбний. Ніколи не відмовлявся від дару на народні цілі. Тим всім він зеднав собі загальну симпатію, так, що на його похорон, не зважаючи на сильний мороз і сніговицю, прибули численно всі члени і члениці, знайомі, близькі і далекі. Всі вони взяли участь в похороні з дому жалоби до української гр.-кат. церкви, де о. М. Кузів відправив Службу Божу, а потім виголосив прощальну промову, підчас якої всі присутні в церкві залялися слізми. З церкви перевезено Покійного на цвинтар, де на останку предсідник товариства Іван Бігуняк виголосив коротку, але щиру прощальну промову. Всі члени Українського Тов. Січ з великим жалем прощають свого доброго Товариша і Приятеля. Покійний лишив тут сестру Анастасію та осиротив жінку і шестеро діточок.

Нехай чужа земля буде для нього рідною.

І. Лесюк.

Хорий чоловік (до жінки, що зовсім не є гарна): — Моя дорогенька, моя гарна жіночко...

Лікар (що сидить при ліжку хорого): — Чи ваш чоловік уже довго так маячить?

———o———

— Скажіть, як скінчився ваш процес із тим аферистом, що забрав у вас 10,000 долярів?

— Все покінчилося дуже добре. Він оженився з моєю дочкою, а я йому зарахував ті гроші на рахунок віна.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

UKRAINIANS PROTEST POLISH PERSECUTION.

Resolution Adopted at Meeting in Holy Ascension Hall.

A resolution protesting against alleged persecution of Ukrainians in Poland was passed Sunday afternoon at a meeting of members of Ukrainian organizations in the Holy Ascension Orthodox Church hall, 45-47 Hope Avenue.

The resolution charged that only recently twelve Ukrainian men and women were given heavy prison terms "on a trumped-up charge" of participation in the murder of the Polish Minister Pieracki.

The Rev. Stephen Musiychuk, pastor of Holy Ascension Orthodox Church, Ukrainian correspondents and representatives of the Organization of Ukrainian Nationalists addressed the meeting. Dmytro Fenkanyn presided.

Copies of the resolution were ordered sent to the League of Nations in Switzerland and to the Ministry of Interior in Warsaw, Poland. Representatives of twelve Ukrainian organizations signed the resolution.

(The Herald-News,
Passaic, N. J., January 28, 1936).

Ще не так дуже знайома.

Мама: Боже мій! Як жеж це сталося? То скандал! Ти вже на третьому місяці й досі не зажадала від нього, щоб він оженився з тобою!?

Дочка: Ах, мамо, зрозумійтеж: я ще так далеко не зазнайомилася з ним, щоби зажадати від нього щось такого.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (88)



Через подвіря святині лейді Бет вбігла у святиню, вирізану з каменя, і там сховалася за стовп. При світлі світла, що освічувало огненного бога, вона побачила Арбелю, привязану в середині великої салі до стовпа та оточену з усіх боків баалітами.

Без надії вона ждала й дивилася, як канааніти цілими годинами обходили процесією довкола своєї жертви, викрикаючи проти неї зневаги й проклони. Потім почалася найстрашніша церемонія, яку колинебудь лейді Бет бачила. Ніярх дав сиґнал: „Вибийте її батогами бога".

У тій хвилі підсунено до Арбелі машину й пущено в рух. Це було величезне колесо з батогами, закінченими оловяними кульками. Молодий чоловік схопив за корбу та покрутив. Колесо почало обертатись. Батоги гнали повітрям зі свистом і били голе тіло Арбелі.

З тіла виступила червона кров на білу шкіру. Її лице скривилося від тортур, але вона не кричала. Лейді Бет задрожала, потім стратила над собою контролю. Пропала вся її обережність і розум. „Стань!" — вона закричала. „Перестань!" І побігла сходами до фанатичних, кровожадних баалітів.